

Nieuwjaarstoespraak Gerald Schotman

14 januari 2016

Intro

- Goedenmiddag dames en heren.
- Fijn om jullie hier te mogen begroeten.
- Dit is de tweede keer dat ik voor u mag staan om het glas samen te heffen. De vorige keer was ik nog maar net bij NAM begonnen dus kan nu voor het eerst op een heel jaar terugkijken.
- En wat een jaar was het.
- Alhoewel NAM een veel bredere portfolio heeft dan alleen operaties in Groningen en velen van u bijvoorbeeld samen met NAM de gevolgen van lage prijzen voelen, staat dit gebied iedere dag weer centraal in mijn werk. En terecht, want aardbevingen *grijpen diep in op het dagelijks leven van de bewoners*.
- Ik kom vaak in het Groningse gebied en praat dan veel met mensen. Ik vind het belangrijk om ongefilterd te horen wat er speelt.
- Voor mij staat centraal; hoe kunnen de bewoners hier beter uitkomen? Hoe kan het gebied hier beter uitkomen? Om ook die vragen te stellen aan de bewoners helpt vorm te geven aan verbetering. Een verbetering waaraan NAM wil, kan en moet bijdragen.

Vertrouwen in NAM

- Dat is verre van eenvoudig. Immers, het wantrouwen tegen NAM is momenteel sterk - sterker dan ik aanvankelijk dacht. Het aardbevingsdossier is daarbij ook in sterke mate gepolitiseerd. Dat

maakt het nog complexer. NAM is geen regisseur, maar een speler. Dat betekent niet, dat we onze verantwoordelijkheid niet nemen.

- NAM zal in eerste instantie moeten leveren. Dat betekent vooral afspraken nakomen. En als zaken niet op orde zijn, of we kunnen targets niet nakomen, dan moeten we dat eerlijk onder ogen durven zien - alleen dan kunnen we verbetering brengen.

- Als ik terugkijk naar 2015, dan zie ik dat we – vaak samen met andere partijen – veel belangrijke en gedegen stappen hebben gezet. 2015 is voor mij het jaar van het fundament leggen.
- We hebben de aanbevelingen daarbij van de Onderzoeksraad Voor de Veiligheid omarmd. Het uitgebreide onderzoeksprogramma is gaande en we hebben in november daar zeer gedegen tussenresultaten van kunnen presenteren. Die onderzoeken worden uitgevoerd door vele internationale instituten en academici. Deze tussenresultaten zijn ook weer gepeer-reviewed door andere wetenschappers met aanbevelingen en suggesties voor vervolg.
- Deze tussenresultaten van al deze internationale instituten hebben we in z'n geheel op onze website geplaatst, voor iedereen toegankelijk. Transparanter kan niet.
- En waarom markeer ik juist deze tussenresultaten? Wel hierom: met deze wetenschappelijke resultaten, hebben we voor het eerst een goede inschatting kunnen maken van het veiligheidsrisico en het gebied. Hiervoor moesten we veel conservatieve aannames doen. Gebruik maken van gegevens uit het buitenland, maar dit is echt gericht op Groningen – de sterkte van de Groningse huizen, de ondergrond, het

gebied. Met andere woorden – hadden we eerst een vage foto, nu is die foto van het gebied vele malen scherper in pixels geworden.

- Waarom is dit zo belangrijk? Omdat we nu weten waar we ons op moeten richten voor de versterking. We weten welk gebied, welk type huis...Dit is dus een belangrijk gegeven voor de NCG én maakt het plan behapbaar qua aantal te versterken woningen.
- Daar wil ik wel direct een kanttekening bij plaatsen, want ik heb het over een behapbaar aantal woningen. Ik beseft natuurlijk terdege dat we het hier over de huizen van bewoners hebben en dat dit impactvol is voor hen. Veiligheid is geen rekensommetje, het is een gevoel.
- Vandaar mijn conclusie voor 2015 – het fundament is gelegd. De rolverdeling is er met het CVW dat up and running is, de Nationaal Coördinator heeft het meerjarenplan gepresenteerd, we hebben wetenschappelijke inzichten specifiek voor Groningen en dus kunnen we perspectief bieden aan de Groningers én Groningen.

Perspectief

- Zijn we er dan al? Nee, natuurlijk niet. We zijn realistisch en zeker met zelfkritiek waar nodig. Dit is niet van de één op de andere dag geregeld. En we doen ook niet altijd alles goed.
- Dat betekent in de dagelijkse praktijk dat schades goed moeten worden afgehandeld. Het was voor ons een belangrijke les dat dit niet echt ons metier is...schoenmaker blijf bij je leest.
- Het Centrum voor Veilig Wonen - nu 1 jaar onderweg en op afstand van NAM. Dat is prima. CVW is een professioneel bedrijf dat daarvoor is opgeleid. Er is voortgang gemaakt, maar ook CVW loopt tegen issues aan, die ik herken uit onze eigen praktijk (vb: gebruik 1 taxateur in

dezelfde straat – consistentie). Wij willen ze daar graag bij helpen – want uiteindelijk staat de bewoner centraal.

- Ik heb ook al een aantal keer het woord ‘perspectief’ genoemd. Ik geloof daarin: perspectief voor Groningen en de Groningers. Onze missie is om Groningen hier beter uit te laten komen.
- Waar heb ik het dan over?
- Ik wil twee zaken er specifiek uit lichten; gasdeling en de opkoopregeling.

- [Gasdeling]: Sinds het begin van de aardgasproductie in ons land is er veel veranderd. Er hebben zich fundamentele vernieuwingen in de samenleving voltrokken; de manier waarop we denken, hoe we als samenleving tegen de wereld aankijken, wat we rechtvaardig vinden en wat niet. De bevolking is getransformeerd van gezagsgetrouw naar terecht zeer kritisch. We kennen vandaag de dag ook meer podia om te uiten (denk aan sociale media).
- Ik zei al eerder dat het aardbevingsdossier in hoge mate is gepolitiseerd. Hier past dan ook een boodschap van mij aan de politiek bij. Ik zou het zeer ondersteunen als de partijen - bijvoorbeeld in de mijnbouwwet - een regeling vastleggen waarbij omwonenden niet alleen meer worden betrokken bij het toetsen van plannen maar ook op redelijke wijze meedelen in de opbrengsten van mijnbouwactiviteiten. Natuurlijk is het aan die partijen om hier vorm en inhoud aan te geven. Toch pleit ik hiervoor aangezien ik in de dagelijkse praktijk zie dat er anders een onwerkbaar situatie dreigt te ontstaan in de driehoek tussen burger-

overheid-bedrijfsleven. Ik heb geen klip en klaar antwoord, maar stel denkkracht beschikbaar.

- Daarnaast: ik begrijp hoe belangrijk iemands huis is, maar ook de wens om als je weg wilt, je ook weg kan.
- Bewoners geven aan, behoefte te hebben aan een opkoopregeling, zodat de mogelijkheid om te vertrekken er daadwerkelijk is.
- Bestuurders daarentegen uiten zorgen om een mogelijke leegloop van de provincie, mede gezien de krimpopgave.
- We begrijpen beide kanten en steunen een start van een regeling. Vandaar dat we een aantal mogelijkheden in kaart hebben gebracht, waarbij we proberen rekening houden met de net benoemde zorgen en wensen.
- De Nationaal Coördinator heeft in het Meerjarenplan ook aangegeven te onderzoeken wat voor ondersteuning er nodig is om het verkoopproces van huizen te kunnen versoepelen.
- Wij gaan zeer binnenkort om de tafel met de Nationaal Coördinator om te bekijken wat eventuele volgende stappen kunnen zijn. Maar ik zeg 'haast maken en beginnen'.

- Ik heb uitgebreid gesproken over Groningen. Gaswinning in Nederland is natuurlijk breder dan dat. Ik maak me in toenemende mate zorgen over het algemene klimaat rondom gaswinning in Nederland. De kansen die hier liggen voor ontwikkeling van nationale gasbronnen vraagt van alle partijen meer innovativiteit, meer samenwerking en een gezond economisch milieu teneinde gerealiseerd te kunnen worden. Nationaal geproduceerd gas is de beste manier om de totale kosten voor onze

energievoorziening te minimaliseren. Laten we zorgen dat we optimaal gebruik maken van de mogelijkheden in andere velden onshore en offshore. Daar horen fiscale incentives om dit te kunnen blijven doen bij – in zekere zin is het Verenigd Koninkrijk ons daar al voorgegaan – maar ook het blijven zoeken naar synergiën en kostenbesparingen.

2016 / toekomst

- Staat er nog meer te gebeuren in 2016? Voor Groningen is dat zeker het geval. En dan bedoel ik naast het vervolg van de onderzoeken, en naast het winningsplan. Zoals gezegd is er nog veel dat rond de aardbevingen goed geregeld moet worden.
- We blijven aan sponsoring doen, als goede buur. Dat wordt enorm gewaardeerd. Maar NAM wil ook economisch bijdragen. Ambitie van Groningen is om van een conventionele energieprovincie de duurzame energieprovincie van Nederland te worden. Dat gaat niet automatisch. NAM kan daar bij helpen en dat gaan we ook doen.
- Offshore zijn we gestart met het decomplexen van platforms om door innovatie slimmer te werken.
- Dit alles is belangrijk, maar we denken niet alleen aan het hier en nu. We denken ondertussen ook al aan de energievoorziening van morgen.

Actief delen van kennis, rol energietransitie

- Zo geloven wij in het actief delen van kennis. Natuurlijk middels de onderzoeken, maar ook met kennisinstututen. NAM is in wezen een groot engineersbedrijf vol met kennis over energie, opslag, transport en vervoer.

- Ik ben dan ook trots op de samenwerking die we in 2015 hebben beklonken met de Energy Academy Europe. Samen gaan we kijken hoe we duurzame doelen sneller en efficiënter kunnen behalen.
- Daarnaast zie ik een actieve rol voor NAM tijdens de energietransitie.
- Ik zei het aan het begin al: De NAM is veel meer dan alleen de gaswinning in Groningen. Als ik naar de toekomst kijk, dan blijven we een energiebedrijf, maar niet hetzelfde. Gas is nu goed voor 99% van onze productie, dat zal ook grotendeels ook nog lang zo blijven, maar we zijn aan het experimenteren met andere activiteiten. De NAM gaat zelf geen zonnepanelen of windturbines bouwen, maar we kunnen en willen wel een rol spelen in de transitie naar duurzame energie. Denk dan bijvoorbeeld aan opslag, transport en conversie. Die kennis hebben wij. Bovendien, als 14% van de energievoorziening in 2020 hernieuwbaar moet zijn, dan is nog altijd 86% dat niet. Van alle fossiele energiebronnen is aardgas de schoonste. Ik ben van mening dat Nederland voorlopig niet zonder gas kan.
- Aan ons de uitdaging dat binnen afzienbare tijd op vele manieren, Nederland ook niet zonder NAM wil.
- Dat kunnen we niet alleen, dat doen we graag met u, met onze partners, burens, medewerkers en Nederlanders. Daar hef ik graag het glas op en ik zeg dan ook: Proost!